

Samferdselsdepartementet

Vår ref: PAL Oslo 1. mars 2017

Høring – Forslag til ny lov om utprøving av selvkjørende kjøretøy

Tekna er landets største forening for akademikere. Vi har ca. 72 000 medlemmer med høyere grads universitets- og høyskoleutdanning innen teknisk-naturvitenskapelige fag.

Nedenfor følger våre kommentarer til høring av forslag til lov om utprøving av selvkjørende kjøretøy på veg med frist 1. mars 2017.

Positive samfunnseffekter

En framtid med selvkjørende kjøretøy vil ha mange positive samfunnseffekter. Selvkjørende kjøretøy med og uten fører vil gi gevinster i form av bedre fremkommelighet, bedre utnyttelse av kapasiteten på vegnettet både for person og varetransport, og ikke minst bedre trafiksikkerhet, og reduserte ulykker og antallet dødsulykker, ned mot nullvisjonen for alvorlige trafikkulykker. Teknologien vil gi miljøgevinster knyttet til mer effektiv energibruk og bidra til økt mobilitet for grupper som i dag er avhengig av bistand for å komme seg hjemmefra til dagligdagse gjøremål og opplevelser.

§§ 9 og 19 - Åpenhet om algoritmer for beslutninger

Høringsnotatet vier oppmerksomhet til datasikkerhet og personvern som viktige tema. Men notatet tar, så langt Tekna kan se, ikke for seg utfordringene knyttet til algoritmene i de mest «selvstendige» kjøretøyene. Åpenhet om «beslutningene» som er bygget inn og/eller akkumuleres i disse algoritmene, og om hvilke data som lagres, er etter Teknas mening spørsmål som bør tas opp i behandlingen av den enkelte søknad. Her kan det ligge forhold som vil være avgjørende ikke minst i forhold til skyldspørsmål ved ulykker. Lovforslagets paragrafer 9 og 19 bør justeres i forhold til dette.

§5 Vilkår - Innebygd personvern som del av løsningen

Tekniske løsninger for å gjøre kjøretøy selvkjørende utvikles nå raskt i ulike testprosjekter. Personvernet utfordres av den store datamengden som genereres og lagres gjennom disse løsningene. Tekna mener at prinsippet om innebygd personvern (*privacy by design*) bør tillegges vekt ved vurdering av de vilkår som skal stilles for forsøksvirksomheten. EU's personvernforordning 2016/679, som trer i kraft 25. mai 2018, aktualiserer dette.

§6 – Økonomisk og straffeansvar for utprøving bør ikke ensidig legges på prosjektleder

Mange Tekna-medlemmer vil trolig bli involvert i forsøk med selvkjørende kjøretøy mer eller mindre direkte. I lovforslaget vises det i §6 til at det i søknad og tillatelse skal utpekes en fysisk person som ansvarlig for utprøvingen. Tekna tror de fleste forsøk med slike kjøretøy i en tidlig fase vil skje i regi av firmaer/selskaper med typisk en ansatt som fysisk ansvarlig person. Det må i slike tilfeller være firma/selskap som bærer det økonomiske ansvar ved uhell og ulykker, ikke en utpekt prosjektleder. Ved vurdering av straffeansvar bør det heller ikke være automatikk i at det er prosjektleder som skal bære dette. Det må legges vekt på om vedkommende har hatt mulighet for å ivareta ansvaret. I forsøk med helt selvkjørende kjøretøy er som nevnt åpenhet om innholdet i den styrende algoritmen avgjørende.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskaplig forening

Ivar Horneland Kristensen

Generalsekretær